

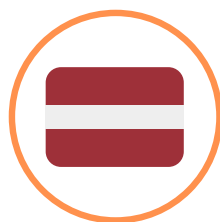
Nacionālais veselības dienests

Informācija ģimenes ārstiem par cukura diabēta skrīninga ieviešanu no 2020. gada 1. janvāra

Fakti par cukura diabētu:

- 80% gadījumos 2. tipa cukura diabētu var novērst, ievērojot veselīgu dzīvesveidu,
- 1 no 11 pieaugušajiem ir cukura diabēts,
- vairāk kā 50% cilvēku, kuriem ir cukura diabēts, par to vēl nezina,
- cukura diabēts ir viens no galvenajiem insulta, miokarda infarkta, akluma, nieru mazspējas un apakšējo ekstremitāšu amputācijas iemesliem,
- 65% gadījumos cukura diabētu diagnosticē, kad jau attīstījušās cukura diabēta vēlīnās komplikācijas,
- Latvijā ir reģistrēti vairāk kā 90 tūkst. cukura diabēta pacientu,
- 20% cukura diabēta pacientu 7 gadu laikā mirst no sirds un asinsvadu slimībām.

Latvija salīdzinājumā ar ES:

- Pēc Eiropas statistikas datiem Latvijā ir viens no visaugstākajiem ar profilaksi novēršamas mirstības rādītājiem Eiropas Savienībā, 326 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju, kas ir 3 reizes lielāk nekā vidēji ES.

Cukura diabēta un prediabēta skrīninga mērķa grupa:

- Organismam novecojot, ikvienam palielinās iespēja iegūt cukura diabētu, visstraujākais saslimstības pieaugums ir tieši cilvēkiem vecumā pēc 40 gadiem, tāpēc, sākot no 40 gadu vecuma, ja pacientam nav cukura diabēta riska faktoru, reizi trijos gados ir jāpārbauda cukura līmenis asinīs (40, 45, 48, 51, 54, 57, 60, 63, 66, 69, 72 – vecums gados).
- Ja ir kāds no riska faktoriem, tad cukura līmeņa noteikšanu asinīs tukšā dūšā ir jāveic katru gadu jau no 10 gadu vecuma.

Glikozes līmeņa asinīs noteikšanas kārtība:

- Nacionālais veselības dienests sadarbībā ar profesionālām asociācijām ir izstrādājis cukura diabēta un prediabēta skrīninga un diagnostikas rekomendācijas, kas ir pievienotas pielikumā.
- Šajās rekomendācijās ir noteikts, kad ir jāveic glikozes līmeņa noteikšanu, kādu metodi pielietot atkarībā no situācijas un kāda ir tālāka darbība pēc rezultāta saņemšanas.
- Nosūtot mērķa grupas iedzīvotāju uz laboratoriju glikozes līmeņa venozo asiņu plazmā noteikšanai tukšā dūšā ģimenes ārsts norāda pamatdiagnozi Z13.1 - Cukurslimības speciāli skrīningizmeklējumi.